

[Chr. J. Hansen.]

mest muligt ud af anstrengelserne og opnå det bedst mulige resultat. Resultatet er også efterhånden blevet, sidst ved loven af 1950, at vurderingsgrænsen og ejendomsskyldgrænsen og dermed også lånegrænsen er helt anderledes i dag end f. eks. efter loven af 1936. Jeg finder det dog ikke nødvendigt at nævne disse forskellige tal. Med de ændringer, der blev krævet, ville man imidlertid let komme til at berøre Jydsk Grundejer-Kreditforening, dens interesser og dens udlånsområde, og når man erkender dens rettilgælde og dens nødvendighed, vil det være urigtigt ikke at tage hensyn til dens, vi kan godt sige velmotiverede andragende, og ønskerne og kravene er også klarlagt overfor det udvalg, der har behandlet sagen. Skønt vi forud for behandlingen i rigsdagen i 1950 ved forhandling mellem de interesserede parter ikke opnåede enighed om en ajourføring af vurderings- og lånegrænserne, blev man dog enig om, at ministeriet skulle nedsætte et udvalg, der skulle undersøge mulighederne for at tilvejebringe en fastere og mere varig afgrænsning af udlånsadgangen for de pågældende kreditforeninger.

Det var den daværende arbejds- og boligminister Kjærboel, der nedsatte dette udvalg med repræsentanter dels for ministeriet, dels for kreditforeningerne og for rigsdagen. Under udvalgsarbejdet har der ikke alene været et stort materiale fremme, men også adskillige forslag for ikke blot at nå frem til en ordening, der virkelig kunne holde fremover, forhåbentlig da tilføjer jeg, men også den mest retfærdige ordening. Der er for mig ikke nogen grund til at nævne alle de muligheder og forslag, der har været fremme og er blevet gennemdrøftet, idet resultatet af dette udvalgsarbejde er blevet, at udvalget enstemmigt har afgivet en betænkning og udarbejdet et forslag, det lovforslag, som den højtærede indenrigs- og boligminister nu har fremsat her i tinget, og som vi behandler i dag.

I kreditforeningernes andragende har man stærkt udtalt ønsket om at komme bort fra såvel de fastsatte vurderingsgrænser for land- skov- og havebrugsejendomme som ejendomsskyldgrænsen for jordløse huse. I et motiveret andragende til ministeriet af august 1947 fastslår man, at ejendomsskyldgrænsen er en meget væsentlig årsag til Jydsk Husmandskreditforenings tilbagegang, og man gør samtidig opmærksom på, at ejendomsskyldgrænsen faktisk afskærer foreningen fra at belåne de gode nybygninger på købstadsmarkjorder og i de større stationsbyer. I udvalget er der efter lange forhandlinger opnået enighed om, at man på

dette punkt bør efterkomme husmandskreditforeningernes ønske, og længere tror jeg ikke man kan kræve vi skal gå. I stedet for går man så over til, at foreningernes udlån alene begrænses til maksimumsbeløbet, der er foreslået fastsat til 18 000 kr. for landejendomme og 15 000 kr. for jordløse huse. Husmandskreditforeningerne kan altså nu praktisk talt låne ud i enhver ejendom indenfor deres låneområde, kun må deres lån ikke overstige de her nævnte summer. Jeg tror, det er en betydelig fordel, husmandskreditforeningerne her har opnået. Hertil er endvidere knyttet en reguleringsordning, der træder i kraft, såfremt prisforholdene ændrer sig betydeligt i de kommende tider, og endvidere opretholdes den såkaldte § 2-ordning med forhøjet lån efter forbedringer af de allerede belånte ejendomme i husmandskreditforeningerne. Jeg håber oprigtigt, at disse ændringer må bidrage til, at vi nu får ro om disse spørgsmål, i hvert tilfælde i en årrække.

Hvad angår Jydsk Grundejer-Kreditforening, sker der det, at man giver den adgang til at yde lån i samtlige ejendomme indenfor det udlånsområde, som den hidtil har haft, men sletter den minimumsgrænse, der for tiden er 10 000 kr., altså faktisk sletter en monopolgrænse, som husmandskreditforeningerne har haft, og samtidig kommer der en tilføjelse til § 2, stk. 3, som bl. a. siger, at i nyoprettede købstæder eller indlemmede arealer er foreninger, der kun har ret til udlån i købstæder, i 5 år efter indlemmelsens ikrafttræden afskåret fra at yde lån. Også det synes jeg er en betydelig indrømmelse til Jydsk Grundejer-Kreditforening. I dette tilfælde her har man også inddraget Ny jydsk Kjøbstad-Creditforening i sagen, men jeg skal ikke skjule, at der fra den side er udvist overordentlig stor forståelse af hele spørgsmålet under de førte forhandlinger.

Den foreslåede ændring til § 1, stk. 1, nr. 8, er udelukkende sket af hensyn til en eventuel ændring i omegnskommunernes forhold til Københavns amtskommune, og det kan vel ikke siges andet end at være helt rimeligt, at man allerede på nuværende tidspunkt tager dette med i betragtning, når man skal til at ændre ved denne kreditforenings låneområde.

De særlige begunstigelser for husmandskreditforeningerne: refusion fra statskassen af visse vurderingsomkostninger og udredelse af lønning fra statskassen til den af indenrigs- og boligministeren udnævnte revisor, er der ikke grund til at omtale. Det drejer sig om forholdsvis små beløb, og den hidtidige ordening opretholdes i det væsentlige